

Ügyirat száma: NAIH/2020/4229/2
Ügyintéző: Piricsi Györgyné
Elérhetőség: piricsi.gyorgyne@naih.hu

dr. Salgó László Péter részére
jogszabály-előkészítés összehangolásáért és
közjogi jogalkotásért felelős helyettes államtitkár

Igazságügyi Minisztérium

Budapest, V.,
Kossuth Lajos tér 4.
1 0 5 5

Tisztelt Helyettes Államtitkár Úr!

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) állampolgári panasz alapján vizsgálta a Veszprémi Rendőrkapitányság (a továbbiakban: Rendőrkapitányság) büntetőeljárásban történő személyes adatkezelési gyakorlatát. Kérem, engedje meg, hogy az alábbiakban tájékoztassam az eljárásunk tapasztalatairól és megállapításairól.

Az elektronikus eljárás bevezetése óta a büntetőeljárásban a Rendőrkapitányságon az e-papír szolgáltatással a Bejelentő által megküldött beadvány úgy kerül becsatolásra a bűnügyi iratokba, hogy azon a személyes adatai – születési neve, születési helye és ideje, édesanyja neve, adószáma – megtalálhatóak, így személyes adatait az eljárás egyéb, az iratba betekintésre jogosult résztvevői is megismerhetik.

A Rendőrkapitányság tájékoztatása szerint az elektronikus ügyintézés és a bizalmas szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése kötelező elektronikus ügyintézésről ír elő többek között a jogi képviselők számára. A büntetőeljárásban részt vevő védő az elektronikus ügyintézés e-Papír szolgáltatás segítségével végzi, amely egy ingyenes, hitelesített üzenetküldő alkalmazás, amely internetkapcsolaton keresztül, elektronikus úton összeköti az Ügyfélkapuval rendelkező ügyfeleket a szolgáltatáshoz csatlakozott intézményekkel. Az elektronikus ügyintézés az e-Papír szolgáltatás keretében kötelező tartalmi kellékekkel ellátott űrlap kitöltéséhez kötött, az így kitöltött űrlap, levél mellékleteként egyéb dokumentumok csatolhatók (ügyvédi meghatalmazás). A védő által elektronikus úton megküldött e-Papír alkalmazás felhasználásával kitöltött űrlap, levél a hozzácsatolt melléklettel együtt a nyomozás és az előkészítő eljárás részletes szabályairól szóló 100/2018. (VI. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Nyer.) IV. rész XIV. fejezet 60. pontja szerinti beadványnak minősül és azok

együttesen a büntetőeljárás ügyirata részét képezik. A Nyer. 104. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a tartalma alapján a szükséges intézkedéseket meg kell tenni, a II. fejezet – „Az ügyiratkezelés szabályai” – 12. §-ban meghatározott módon pedig az eljárás ügyiratai között el kell helyezni. Az űrlap és a csatolt melléklet (meghatalmazás, indítvány, kérelem) a fentiek okán így egymás sorsát osztják, azokat elkülönítetten kezelni nem lehet. Az elektronikus ügyintézés részletszabályairól szóló 451/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet I. fejezet 2. pontjába foglalt *értelmező rendelkezések* 2. § 2. pontja határozza meg az *elektronikus űrlap* fogalmát, melynek egyik lényeges eleme, hogy a kitöltést követően a megadott tartalommal egy dokumentum jön létre, a beadvány során ezt a dokumentumot nyújtják be az esetlegesen becsatolt mellékletekkel együtt. A védő által benyújtott és digitálisan aláírt elektronikus irat (űrlap, levél) okirat. Azt tartalmazza, hogy mikor, milyen módon, ki nyújtotta be azt a mellékletekkel együtt a nyomozó hatósághoz, egyben azt is igazolja, hogy a védő a beadvány benyújtásakor szabályszerűen járt-e el. Ennek az adott büntetőeljárásban a meghatalmazással érintett terhelt és a védő vonatkozásában lényeges relevanciája van a megnyíló jogok és kötelezettségek vonatkozásában. Nem szabályszerű beadvány pedig annak hatálytalanságával járhat. A fenti tényeket, a szabályszerűség tényét, a jogosultságot a büntetőeljárás során minden pillanatban bizonyítani, igazolni kell, függetlenül attól, hogy az ügy milyen szakaszban (felderítő-vizsgálati) vagy mely hatóság (rendőrség, bíróság) előtt van. Ezek igazolására önmagában a csatolt melléklet nem alkalmas, hiszen a bizonyításra, igazolásra vonatkozó adatokat csak a kitöltött űrlap kapcsán létrejött dokumentum tartalmazza. A fentiek alapján a nyomozó hatóság nem teheti meg, hogy a beadványból kivegye az űrlapot és kizárólag csak a csatolt mellékletet helyezze el az ügy iratai között. A tárgybeli ügyben az űrlapon szereplő személyes adatok zártan kezelésére sincs lehetőség. Egyrészt a büntetőeljárásról szóló 2017. évi CX. törvény (a továbbiakban: Be.) 99. §-a a személyes adatok zártan kezelését csak indítványra, a sértett, a vagyoni érdekelt, az egyéb érdekelt vagy ezek segítőtje számára teszi lehetővé, másrészt a hatóság azt hivatalból is elrendelheti különleges bánásmódot igénylő személy védelme érdekében, azonban a jogi képviselő egyik eljárásjogi helyzetben sem volt.

A Hatóság rámutat arra, hogy az e-Papír szolgáltatás keretében kötelező tartalmi kellékekkel ellátott, a védőügyvéd által benyújtott űrlap kezelése személyes adatok kötelező kezelésével jár együtt (ide értve különösen a személyes adatokat), ezért az adatkezelésnek összhangban kell lennie a kötelező adatkezelésre vonatkozó jogi szabályozási követelményekkel.

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 5. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a kötelező adatkezelés elrendelése törvényhozási tárgykörbe tartozik. Ez esetben a Be. tartalmazza a szektorális szabályokat. A Be. 99. §-a tartalmazza a személyes adatok zárt kezelésére vonatkozó szabályait. E szerint a *bíróság, az ügyészség és a nyomozó hatóság indítványra elrendeli, hogy a sértett, a vagyoni érdekelt és az egyéb érdekelt vagy ezek segítőtjének a nevét, születési nevét, születési helyét és idejét, anyja nevét, állampolgárságát, személyazonosító okmányának számát, lakcímét, értesítési címét, tényleges tartózkodási helyét, kézbesítési címét, illetve elektronikus elérhetőségét zártan*

kezeljék (a továbbiakban: zárt adatkezelés) A zárt adatkezelésre vonatkozó indítványt a sértett, a vagyoni érdekelt és az egyéb érdekelt vagy ezek segítõje terjesztheti elõ. Az ügyvéd adatai kívül esnek a zárt adatkezelés körén.

Mindezek alapján a Hatóság az Infotv. 38. § (4) bekezdés a) pontja alapján javasolja a Be. következõ módosításánál a zárt adatkezelésre vonatkozó rendelkezésének kiegészítését annak érdekében, hogy az az információs alapjog-korlátozás jogi szabályozási követelményeivel összhangban szabályozza a védõ ügyvéd ügygel össze nem függõ személyes adatainak védelmét a büntetõeljárásban történõ iratbetekintési jog gyakorlása során, azok ne legyenek megismerhetõek az eljárásban az egyéb érdekelt, az iratbetekintésre jogosult résztvevõ számára.

Kérem Helyettes Államtitkár Urat, hogy az Igazságügyi Minisztérium fentiekkel kapcsolatos álláspontjáról tájékoztatni szíveskedjék.

Budapest, 2020. 06. 19.

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár

